

El cool: fresc de Cucarella

Lluís Antoni Navarro Cucarella, fart de mendicar el subsidi per les dependències de l'INEM, de Barcelona, va decidir canviar de personalitat, i ara es diu Toni Cucarella i és la revelació de la narrativa en català.

M. Alberola

Veremador, ferrer, peó, collidor de maduixots, aprestador de teixits, escatador de taüts, periodista i desocupat sense subsidi, Toni Cucarella se les ha xamades ben coentes amb negocis de molt de pensar i poca pela. Amb la moral feta a banderes i la mala llet de qui viu «de fiat», aquest escriptor de Xàtiva que fa l'alçària de Napoleó va deduir que confiar en l'INEM era un erro de comptes: va descobrir un cul ben dut i s'ha estrenat ara com a novel·lista.

—¿Fem l'entrevista en aquest banc, a l'ombra?

—¿És al mateix preu?

—No, però tindrem el cul fresquet.

¿Per què has titulat *Cool: fresc el llibre*?

—És un joc de paraules molt bonic: *cool* és una paraula anglesa que en català significa fresc, d'una banda, i el *Cool: fresc* també fa joc amb el cap calent del protagonista.

—El títol ¿és una imposició de l'editor?

—No, les coses es parlen, i a mi m'agrada.

—El Marquès de Sade proclamava que el cul és la regió més sublim del cos...

—No, per a mi el cul és allò que sempre va davant.

—¿Darrere!

—No, davant de qui el mira. Els culs, pràcticament, són tots iguals i l'atractiu que tenen és la part de davant: tota la façana.

—¿Com és la vida d'un desocupat valencià a Barcelona?

—Mira, després de quedar molt cremat dels anuncis de *La Vanguardia* i de pegar bacs per l'INEM, faig d'amo de casa, passege i vaig matant la neuca com puc.

—¿Aquest estat de desesperació pot portar a fer una novel·la?

—Pot portar a les coses més increïbles i pots acabar torrat. La pròpia angoixa et fa arrapar-te a qualsevol fotesa

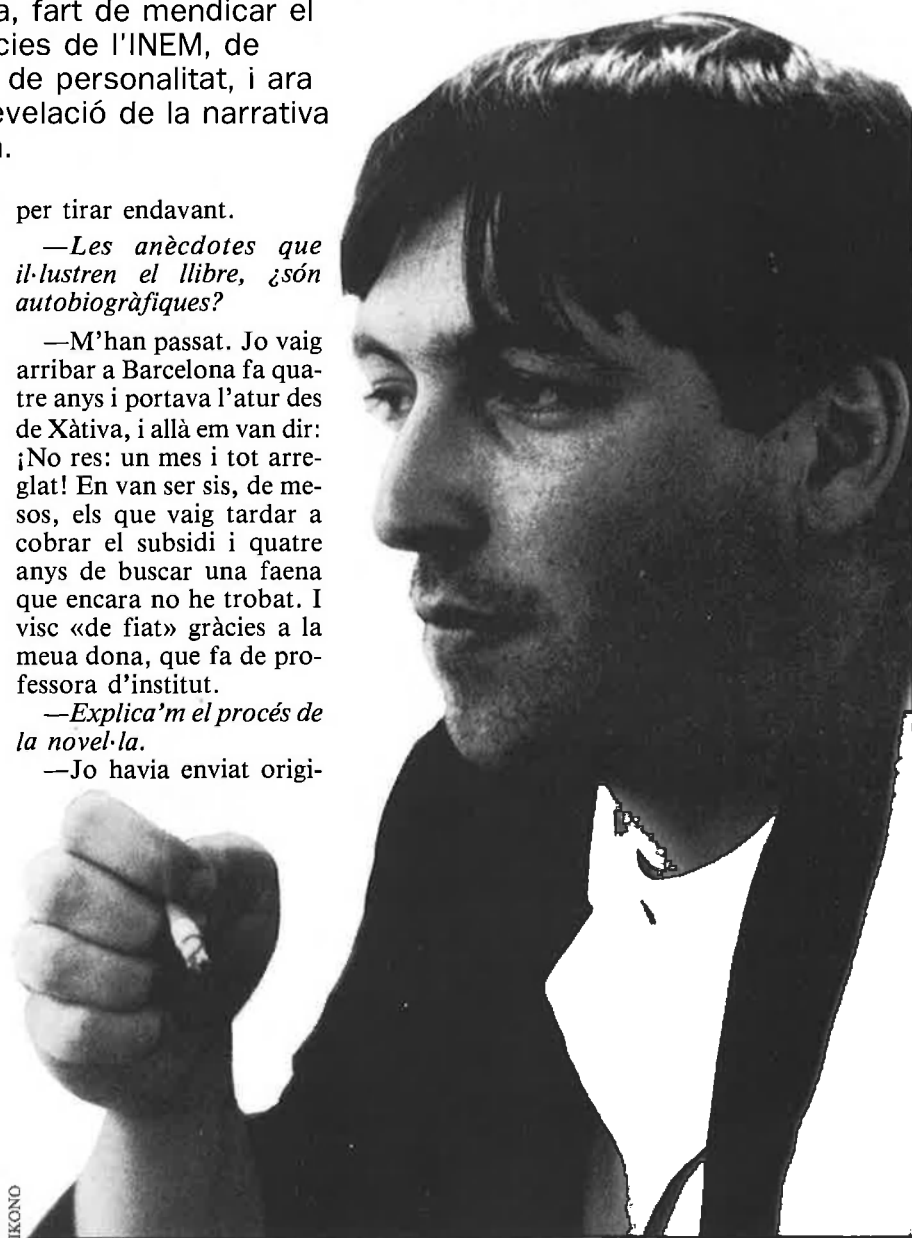
per tirar endavant.

—*Les anècdotes que il·lustren el llibre, ¿són autobiogràfiques?*

—M'han passat. Jo vaig arribar a Barcelona fa quatre anys i portava l'atur des de Xàtiva, i allà em van dir: ¡No res: un mes i tot arreglat! En van ser sis, de mesos, els que vaig tardar a cobrar el subsidi i quatre anys de buscar una faena que encara no he trobat. I visc «de fiat» gràcies a la meua dona, que fa de professora d'institut.

—*Explica'm el procés de la novel·la.*

—Jo havia enviat origi-

IKONO

«Tinc una sensibilitat especial per replegar expressions bròfegues».

nals a tots els llocs on podien enviar-se, i un dia van arribar a mans dels de Columna, els va agradar l'estil i em van dir que els fera una novel·la. Vaig buscar el material que tenia fet, el vaig reelaborar, i novel·la.

—¿És una obra d'encàrrec?

—No, em van dir que volien una novel·la, i prou. Ara tinc un contracte per a treballar amb Columna.

—¿Per quant de temps?

—¿I tu això per a què vols saber-ho?

—*Per a contar-ho als de l'INEM. ¿No hi havia editorials a València?*

—Jo tampoc no ho entenc. Jo sem-

pre havia pensat en les editorials valencianes, perquè preferesc anar a pams i no a vares, però no m'han dit ni uec.

—*Tu ja havies publicat versos, inclús en vas exposar d'experimentals en una coneguda sala de València...*

—Durant la meua vida he anat temptejant les diverses maneres d'expressió, però vaig començar fent narrativa, el que passa és que em faltaven recursos per a dir el que volia, i per això vaig fer poesia. Ara l'he deixada de banda. (*Tus violentament.*) Se m'ha clavat un mosquit en la gola... ¡cof! ¡cof!

—*¿No fotes! ¿Un mosquit?*
—*¿Mecaguenlaputallet! ¿cof!*
—*¿I jugues a la història del «valencianet» que viu a Catalunya?*

—No em sent «valencianet» a Barcelona ni «catalanet» a Xàtiva. El que passa és que els autors valencians s'han enlluernat moltíssim amb el model literari barceloní i han oblidat el llenguatge valencià, que no perquè el parles la gent ha de ser menys tingut.

—*¿Vols dir que el parlar valencià és tan bròfec com tu el pintes en la novel·la?*

—No, això és una característica meua, però és cert que un determinat estrat social valencià és molt irreverent i bròfec parlant.

—*¿La teua irreverència verbal no ha tingut problemes de censura?*

—*¿Això va en conya!* Alguna cosa n'hi ha, perquè sóc molt «bruto» parlant i la redacció de la novel·la em va pillar en un moment anímic molt fort, molt cabrejat. La primera redacció del llibre era molt més forta i la vaig haver de retocar abans de mostrar-la a l'editor.

—*¿L'editor te'n va censurar alguna cosa?*

—No, m'ha respectat el text completament. Jo hi he utilitzat el llenguatge d'un valencià d'origen rural i he intentat fer una recuperació dels recursos lingüístics d'aquest món. Tinc una sensibilitat especial per recollir expressions bròfegues.

—*¿Quina és l'última?*

—«Eres més bast que un forrellat de porquera».

—*Sense pensar-t'ho gens: cinc noms d'escriptors que t'hagen influït.*

—Pere Calders, Manuel de Pedrolo, els sainers valencians, Joan Brossa i Salvat Papasseit. Cada volta que agarre un poema de Salvat al·lucine pels colzes.

—*¿Hi ha molt de desfasament entre la literatura d'allà i la d'ací?*

—Allà se'n fa molta, i ací encara no s'ha assolit un cos de publicació ampli que done eixida als escriptors. Els valencians tampoc no

tenim un cos d'autors com el que hi ha a Catalunya, on pots trobar des de noucentistes fins a gent que fa narrativa com nosaltres.

—*¿Quan dius «nosaltres», el plural és majestàtic o et refereixes a algú més?*

—Em referesc a la gent que publica en Columna, con Maria Jaén o la gent que tradueix l'editorial.

—*Això es diu fidelitat. ¿T'has plan-*

tejat altres possibilitats de l'ofici, com ara guions cinematogràfics o radiofònics?

—M'ho he plantejat, però com que ningú no m'ho ha proposat, no m'hi he decidit del tot.

—*Però la teua novel·la té una estructura com pensant en una realització cinematogràfica...*

—Directament, no. El que passa és que jo he mamat bastant de cine i a l'hora d'escriure això t'influeix.

—*¿Quin és el públic de Cool: fresc?*

—Supose que gent que va molt atabalada i utilitza el metro molt sovint.

—*A València, que encara estan fent el metro, ¿no es pot llegir?*

—Sí, en l'autobús.

—*En tot cas, Cool: fresc no és un manual per a trobar faena.*

—S'equivoca la gent, si pensa això. Ara, el podria fer perquè a l'INEM en fan cursets: és angoixós. Hi ha sensacions que només les pot sentir un desocupat, com ara sentir-se desplaçat. La pòxima novel·la, si ix, serà un poc tot aquest món.

—*Tu vas treballar en La Veu de Xàtiva, ¿el periodisme t'ha ajudat en l'ofici d'escriure?*

—Moltíssim, perquè jo havia d'enfrontar-me diàriament amb una sèrie de pàgines que no em venien gens de cara, però que em van servir d'exercici. El periodisme és la millor manera per a trencar la mà, però per a ser periodista s'han de tenir una sèrie de qualitats que jo no tinc. *La Veu de Xàtiva* va ser molt important per a tot el món cultural de la comarca, però l'Ajuntament li va negar el pa i la sal. A pesar d'això, el setmanari va proporcionar un vehicle d'eixida a la gent que escrivia.

—*A tu te l'ha donat.*

—I a tu, que figuraves com a director i no t'hi acostaves mai. □

«He mamat bastant de cine i, a l'hora d'escriure, això t'influeix».